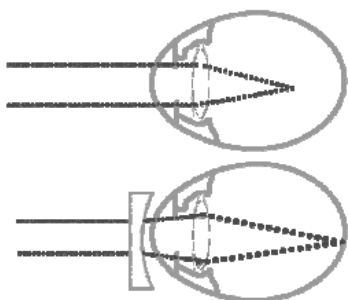

Progressieve myopie (bijziendheid)

Wat is myopie?

Myopie of bijziendheid is een brekingsfout (refractiefout) van het oog waarbij een persoon voorwerpen ver weg niet scherp kan zien, maar nabij gelegen voorwerpen wel. Vandaar ook de naam bijziendheid. Myopie is dus een refractiefout in het optische systeem van het oog. Een te lang oog of een te sterke ooglenz leidt ertoe dat de afbeelding scherp wordt geprojecteerd vóór het netvlies in plaats van precies erop. Met behulp van een negatieve (min)lens kan dit verholpen worden.

Afbeelding: een myoop oog, zonder correctie (boven) en met correctie (onder)

Myopie begint meestal op de leeftijd van 6 tot 12 jaar. In de tienerjaren neemt de sterkte van de ogen vaak geleidelijk toe omdat het oog groeit en de ooglengte toeneemt. Het brandpunt van de lichtstralen zal dan steeds verder voor het netvlies komen te liggen. Wanneer de volwassen leeftijd (bij ± 25 jaar) bereikt wordt, blijft de refractiefout meestal stabiel.

Bij uw zoon of dochter is een progressieve vorm van myopie waargenomen. Tot voor kort waren hiervoor geen behandelmogelijkheden.

Erfelijke factoren

Dat myopie erfelijk is, weten we al jaren. Er wordt nu wetenschappelijk onderzoek gedaan naar welke genen hiervoor precies verantwoordelijk zijn. De kans op myopie bij uw kind is hoger als u en/of de andere ouder ook myopie heeft.

Omgevingsfactoren

Naast erfelijkheid zijn er ook omgevingsfactoren bekend die de kans op myopie beïnvloeden. De kans op myopie wordt groter door lang achter elkaar (meer dan 30 minuten) nabij werk te doen, bijvoorbeeld lezen of gebruik van tablet of mobiele telefoon. Het is verstandig om een pauze van 20 seconden in te lassen na 20 minuten lezen en te zorgen dat uw kind het boek of het beeldscherm niet te dichtbij houdt.

Naast deze risicofactor is er ook een beschermingsfactor: buiten spelen. Uit bevolkingsonderzoek is gebleken dat kinderen die veel buiten zijn (meer dan 2 uur per dag) minder myopie hebben. Veel buiten spelen en buiten sporten is dus goed als uw kind tot de risicogroep voor myopie behoort. Samenvattend: neem na 20 minuten

achter een beeldscherm 20 seconden pauze en ga dagelijks 2 uren naar buiten (de 20-20-2 regel).

Risico's van hoge bijziendheid (hoge myopie)

Myopie is niet altijd onschuldig. Ondanks dat de groei van het oog juist plaatsvindt tijdens de kinderleeftijd, kunnen er op latere leeftijd complicaties ontstaan. De complicaties treden vooral op bij mensen met hoge myopie en die een aanzienlijk lang oog hebben. Dit kan tot ernstige en blijvende slechthooftheid leiden. We spreken van hoge myopie als de brilsterkte -6 dioptrie of hoger is en/of de ooglengte langer dan 26mm. Dit risico neemt niet af na refractiecorrectie door middel van laser of een implantlens.

Correctie van de brilsterkte

In eerste instantie zorgt een bril voor de optische correctie van de myopie. Bij oudere kinderen kunnen daarnaast contactlenzen worden voorgeschreven. De correctie van de bril of de contactlenzen zorgt ervoor dat het beeld weer scherp op het netvlies wordt afgebeeld. De orthoptist of optometrist kan met behulp van een druppelonderzoek de brilsterkte exact bepalen. Zolang uw kind groeit, zal dit regelmatig worden gedaan. De snelheid van toename van de brilsterkte verschilt sterk per kind, maar aanpassing van de bril of contactlenzen zal van tijd tot tijd nodig zijn om scherp te kunnen blijven zien.

Behandeling van de toename van de myopie

Het doel van de behandeling is om de groei van het oog te remmen. Hiervoor zijn verschillende behandelingen mogelijk: leefstijladviezen, optische interventies en/of farmacologische interventies. Welke behandeling geschikt is voor uw kind, is afhankelijk van meerdere factoren. In overleg wordt besloten met welke behandeling het best gestart kan worden.

Optische interventies

Speciale myopieglazen

Sinds enkele jaren wordt onderzoek gedaan naar specifieke brillenglazen. Door het ontwerp van deze glazen valt het perifere beeld op de juiste plek voor het netvlies. Dit principe noemt men perifere myope defocus en zorgt ervoor dat de groei wordt afgeremd. De eerste onderzoeken naar deze glazen zijn veel belovend, maar er is meer onderzoek nodig om met zekerheid te kunnen bevestigen welk effect deze glazen hebben op de progressie

Speciale zachte multifocale myopielenzen

Door het ontwerp van deze lenzen valt het perifere beeld, net als bij de myopie glazen, op de juiste plek voor het netvlies. De wetenschappelijke onderbouwing voor de behandeling met deze contactlenzen is al veelvuldig onderzocht. Het advies hiervoor geldt dat kinderen 8 jaar of ouder moeten zijn en dat de behandeling plaatsvindt bij een optometrist of contactlensspecialist met kennis van zaken.

Nachtlenzen (ortho-keratologie)

Het woord nachtlenzen zegt het al: deze lenzen worden 's nachts gedragen en 's ochtends uitgehaald. Na het dragen van de lens blijft het hoornvlies tijdelijk vlakker. Hierdoor zie je overdag scherp zonder bril of contactlenzen. Ook deze lenzen werken volgens het principe van myope perifere defocus. De behandeling wordt door het Nederlands Oogartsen Gezelschap (NOG) niet aangeraden onder de leeftijd van 12 jaar in verband met de risico's op oogontstekingen.

Farmacologische interventies

Atropine oogdruppels (verschillende doseringen)

Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat atropine de meest effectieve oogdruppel is om progressieve myopie te remmen. Atropine remt muscarine-receptoren, maar hoe de behandeling met atropine tot afremming van de ooggroei leidt is nog onduidelijk. Atropine is er in verschillende concentraties van 0,05% tot 1%. De dosering waarmee gestart wordt is van bepaalde factoren afhankelijk. Onder andere leeftijd, ooglengte, eerdere progressie en erfelijkheid zijn daarin bepalend.

Lage doseringen atropine geven over het algemeen weinig bijwerkingen. Hogere doseringen atropine geven pupilverwijding en een verminderde accommodatie. Daardoor ontstaat een gevoeligheid voor (zon)licht en kan dichtbij niet meer scherp worden gezien. In dat geval wordt een meekleurende multifocale bril voorgeschreven.

Algemeen lichamelijke bijwerkingen komen bij minder dan 1% van de behandelde kinderen voor en kunnen bestaan uit rode ogen, koorts, huiduitslag, snelle hartslag, droge mond en gedragsstoornissen. Als een van deze bijwerkingen zich voordoet, moet de behandeling worden gestopt.

Is Atropine gevaarlijk?

Atropine is een giftige stof als het in een hoge dosis met de mond wordt ingenomen. Het mag daarom niet opgedronken worden. Atropine wordt echter al eeuwenlang als oogdruppel gebruikt. In grote studies waarbij atropine als oogdruppel langdurig werd gebruikt, werden geen ernstige gevolgen gezien. Ook werden in deze studies geen lichamelijke bijwerkingen waargenomen. Atropine kan daarom veilig worden gebruikt als oogdruppel voor de behandeling van toenemende myopie. Strikte controle dient plaats te vinden door een oogarts. Voor patiënten met een kans op overgevoeligheid voor atropine, zoals kinderen met het syndroom van Down, wordt gebruik afgeraden.

De behandeling van mijn kind met Atropine

U dient elke dag voor het slapengaan in elk oog 1 druppel te doen. Soms heeft een kind alleen myopie aan één oog en in dat geval hoeft er maar in één oog gedruppeld te worden. Atropine met een hoge concentratie is pas na twee weken volledig uitgewerkt. Als u stopt met de behandeling zijn de pupillen daarom nog twee weken groter dan normaal. Scherpstellen is echter al een dag na het stoppen van de behandeling weer

mogelijk. Om deze reden is het belangrijk om de behandeling zo consequent mogelijk vol te houden.

Hoe lang de behandeling met atropine moet worden voortgezet hangt af van de leeftijd en de brilsterkte. De behandeling zal mogelijk enkele jaren duren. Per bezoek zal worden bepaald of de behandeling moet worden voortgezet. Mocht uw kind ondanks de behandeling toch een snelle toename van de brilsterkte krijgen dan kan worden besloten juist naar een hogere concentratie te gaan. Tevens kan besloten worden tot een niet medicamenteuze behandeling van de myopie of een combinatie van behandelingen.

Veel gestelde vragen

Hoe kom ik aan atropinedruppels?

Via de oogarts krijgt u een recept voor atropine. U levert dit recept in bij uw eigen apotheek.

Is atropine gevaarlijk?

Atropine is een giftige stof bij oraal gebruik en mag niet worden ingenomen en doorgeslikt.

Geeft atropine blijvend letsel aan de ogen?

Langdurig gebruik van atropine is in verschillende grote studies onderzocht. Er werden geen ernstige bijwerkingen geregistreerd.

Hoe lang moet mijn kind Atropine blijven gebruiken?

De orthoptist en oogarts zullen per keer een advies uitbrengen over de voortzetting van de behandeling.

Wat moet ik doen als ik de druppels ben vergeten?

Als u een keer de druppels vergeten bent, kunt u die druppel overslaan en de volgende avond verder gaan met druppelen.

Wat als mijn kind gaat logeren?

Als uw kind gaat logeren bij iemand die ervaring heeft met oog druppelen of als uw kind zichzelf druppelt, kunnen de druppels meegenomen worden. Het is wel belangrijk dat ook op het logeeradres de druppels veilig en hoog worden weggezet. En anders is het beter om het druppelen een keer over te slaan.

Afspraak maken

U kunt een afspraak maken bij de orthoptist en oogarts op de polikliniek Oogheelkunde via telefoonnummer 0513 – 685 420.

Informatie en vragen

Bekijk ook de website www.myopie.nl. Bij vragen of problemen met de atropinebehandeling kunt u telefonisch contact opnemen met de afdeling Oogheelkunde via telefoonnummer 0513 – 685 420. U kunt uw vraag ook stellen via Mijntjongerschans.

Grip op uw zorg via Mijntjongerschans

Mijntjongerschans.nl is het patiëntenportaal van ziekenhuis Tjongerschans. Dit portaal is bereikbaar voor alle patiënten die zijn ingeschreven bij Tjongerschans. Na het inloggen op www.mijntjongerschans.nl met DigiD met sms-verificatie of via de DigiD app heeft u toegang tot uw medische gegevens. U kunt hier ook afspraken maken, een vraag stellen, vragenlijsten invullen en uitslagen bekijken.

DISCLAIMER

Wij adviseren u bij uw bezoek aan de polikliniek en bij opname zo min mogelijk geld, sieraden, dure kleding en andere zaken van (emotionele) waarde mee te nemen naar het ziekenhuis. Het ziekenhuis aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade aan of verlies van dergelijke zaken.